

سازمان جهانی مالکیت معنوی

• س. حسینی

با توجه به اهمیت حقوق مالکیت معنوی در امر توسعه پایدار و همچنین وضعیت فعلی کشورمان در حقوق مالکیت معنوی و موافقتنامه‌ها و کنوانسیون‌هایی که در این سازمان (WIPO) در حال حاضر مطرح است، و از طرف دیگر با توجه به لوایحی که در صحن علنی مجلس در رابطه با پیوستن کشورمان به سازمان مالکیت معنوی بخصوص در بخش کپی‌رایت و حقوق ادبی و هنری مطرح است؛ و به نظر می‌رسد الحاق ایران به سازمان جهانی مالکیت معنوی غیر قابل اجتناب شده‌است و شناخت این سازمان بعنوان تنها سازمان بین‌المللی متولی امر مالکیت معنوی در جهان و بررسی اهداف و وظایف و ارکان آن امری ضروری و لازم به نظر می‌رسد. این نوشتار مختصر برای آشنایی بیشتر با این نهاد بین‌المللی تهیه شده‌است. لازم به ذکر است که بر اساس تصمیم مجمع عمومی سازمان جهانی مالکیت معنوی در سال ۲۰۰۳ میلادی، تغییرات عمده‌ای در ارکان این سازمان صورت گرفته‌است؛ که به لحاظ اجرایی نشدن این اصلاحات از ذکر جزئیات آن خودداری می‌گردد.

سابقه تاریخی

سابقه تاریخی این سازمان به کنوانسیون‌های پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی، تجاری، کشاورزی و کنوانسیون برن برای حمایت از مالکیت ادبی و هنری برمی‌گردد. در سال ۱۸۸۳ میلادی کنوانسیون پاریس برای حمایت از حقوق مالکیت صنعتی و در سال ۱۸۸۶ میلادی کنوانسیون برن برای حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری به تصویب رسیده‌است. هر کدام از این دو کنوانسیون برای اداره امورشان

پیشبرد حمایت مالکیت معنوی در سراسر جهان از طریق همکاری با کشورها و در صورت اقتضا همکاری با هر سازمان بین‌المللی دیگر، از مهمترین اهداف سازمان مالکیت معنوی است

مالکیت معنوی.

- پیشنهاد همکاری به کشورهایی که خواهان کمک‌های حقوقی - فنی در زمینه مالکیت معنوی می‌باشند.
- جمع‌آوری و انتشار اطلاعات مربوط به حمایت مالکیت معنوی و همچنین انجام و توسعه مطالعات در این زمینه و اقدام به چاپ نتایج به دست آمده.
- حمایت از خدماتی که حمایت بین‌المللی مالکیت معنوی را تسهیل کند و در صورت اقتضا اقدام به ثبت در این زمینه و انتشار اطلاعات مربوط به آن.
- انجام هر گونه اقدام مقتضی دیگر.

مصادیق حقوق مالکیت معنوی

یکی از اهداف مهم سازمان جهانی مالکیت معنوی، پیشبرد و ارتقای حقوق مالکیت معنوی در جهان است. با توجه به کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی شامل حقوقی مرتبط با موارد زیر خواهد بود.

- آثار ادبی، هنری، ملی
- نمایش‌های هنرمندان بازیگر، صدای ضبط شده، برنامه‌های رادیویی
- اختراعات در کلیه زمینه‌های فعالیت انسان
- کشفیات علمی
- طراحی‌های صنعتی
- علائم تجاری، علائم خدماتی، نام‌های تجاری و عناوین
- حمایت در برابر رقابت نامطلوب
- و سایر حقوقی که ناشی از حمایت معنوی در قلمرو صنعتی، علمی، ادبی و هنری می‌باشد.

شرایط عضویت

هر کشوری که عضو اتحادیه پاریس یا برن باشد می‌تواند به عضویت این سازمان درآید. اگر کشوری به اتحادیه پاریس یا برن ملحق نباشد در صورتی می‌تواند به عضویت این سازمان درآید که عضو سازمان ملل متحد

اتحادیه‌ای را پیش‌بینی کردند و در سال ۱۸۹۳ میلادی یک دفتر بین‌المللی مشترک به نام «دفتر بین‌المللی متحد برای حمایت از حقوق مالکیت معنوی» برای انجام امور اتحادیه‌های فوق تأسیس شد. این دفتر تا سال ۱۹۶۷ میلادی زیر نظر دولت کنفدراسیون سوئیس اداره می‌شده‌است.

در سال ۱۹۶۷ میلادی کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی به تصویب رسید. این سازمان علاوه بر وظایفی که اشاره خواهد شد، تأمین خدمات اداری اتحادیه‌های پاریس و برن و اتحادیه‌های مخصوصی که در رابطه با اتحادیه‌های فوق‌الذکر تأسیس شده‌اند را برعهده گرفت. در ضمن این سازمان در سال ۱۹۷۴ میلادی بعنوان یکی از سازمان‌های تخصصی سازمان ملل متحد پذیرفته شده‌است.

اهداف سازمان

اهداف سازمان عبارت‌اند از:

۱. پیشبرد حمایت مالکیت معنوی در سراسر جهان از طریق همکاری با کشورها و در صورت اقتضا همکاری با هر سازمان بین‌المللی دیگر.
۲. تأمین همکاری‌های اداری میان اتحادیه‌ها.

وظایف سازمان

کنوانسیون برای سازمان جهانی مالکیت معنوی جهت نیل به اهداف پیش‌بینی شده در ماده ۳ وظایفی را تعیین کرده‌است که اهم آن‌ها به شرح زیر است:

- ارتقا و توسعه تدابیر پیش‌بینی شده برای تسهیل حمایت مؤثر از مالکیت معنوی در سراسر جهان و هماهنگی قوانین ملی در این زمینه.

- انجام وظایف اداری اتحادیه پاریس، اتحادیه‌های ویژه‌ای که در رابطه با این اتحادیه تأسیس شده‌اند و اتحادیه برن.

- قبول یا شرکت در اجرای هر گونه موافقتنامه بین‌المللی که به منظور بالا بردن حمایت از مالکیت معنوی تنظیم شده باشد.

- تشویق انعقاد قراردادهای بین‌المللی مربوط به ارتقای حقوق

• تعیین زبان مربوط به امور کاری دبیرخانه با در نظر گرفتن عرف سازمان ملل متحد

• دعوت از کشورهای موضوع قسمت دوم بند ۲ ماده ۵ کنوانسیون برای عضو شدن

• تعیین کشورهای غیر عضو سازمان و سازمان‌های بین‌الدولی و بین‌المللی غیر دولتی به منظور شرکت در جلسات بعنوان ناظر

انجام هر گونه وظایف دیگر که به موجب این کنوانسیون به آن محول شده‌است. تصمیمات مجمع عمومی به جز امور راجع به چگونگی عملکرد مربوط، تنها در صورتی قابل اجرا می‌باشد که دفتر بین‌المللی تصمیمات یاد شده را به کشورهای عضو مجمع که در جلسه حضور نداشته‌اند ابلاغ نموده و از آنان دعوت شود که در ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ یاد شده رأی یا امتناع خود را به طور کتبی اعلام نمایند.

هر گاه با انقضای مهلت یاد شده تعداد کشورهایی که رأی یا امتناع خود را بدین ترتیب اعلام نموده‌اند حداقل مساوی کشورهای باشد که برای حصول حد نصاب جلسه حضور نداشته‌اند. تصمیمات یاد شده به این شرط قابل اجرا خواهد بود که اکثریت دو سوم آرا بدست آید.

همچنین همان‌طور که در قسمت‌های «ت، ث، ج، ح و خ»، بند ۳ ماده ۶ کنوانسیون آمده‌است با رعایت مفاد قسمت‌های «ث و ج» مجمع عمومی باید با اکثریت دو سوم آرا اتخاذ تصمیم نماید.

تصویب اقدامات مربوط به اجرای موافقتنامه‌های بین‌المللی پیش‌بینی شده در بند ۳ ماده ۴ کنوانسیون، مستلزم حصول اکثریت سه چهارم آرا می‌باشد.

تصویب موافقتنامه با سازمان ملل متحد برابر مقررات مواد ۵۷ و ۶۳ منشور سازمان ملل متحد مستلزم اکثریت نه دهم آرا می‌باشد.

انتخاب مدیر کل، تصویب اقدامات پیشنهادی درخصوص مدیریت یا اجرای موافقتنامه‌های بین‌المللی و تغییر مقر سازمان، مستلزم حصول اکثریت در مجمع عمومی و در مجمع اتحادیه پاریس و برن می‌باشد.

قابل ذکر است که رأی ممتنع رأی محسوب نمی‌شود و یک نماینده می‌تواند تنها نماینده یک کشور بوده و فقط به نام آن رأی دهد.

هیچ دولتی نمی‌تواند در مجمع عمومی در مورد هر موضوع مربوط به معاهده‌ای که مجمع عمومی نسبت به آن موضوع صلاحیت دارد و دولت مزبور عضو آن معاهده نیست رأی دهد. مجمع عمومی هر سال یک بار به دعوت مدیر کل جلسه عادی تشکیل خواهد داد. مجمع عمومی جلسه فوق‌العاده خود

یا هر مؤسسه وابسته به سازمان یاد شده یا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و یا عضو اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری باشد یا از طرف مجمع عمومی به منظور عضویت در این کنوانسیون دعوت شده باشد.

همچنین کشورهای یاد شده در ماده ۵ می‌توانند از طرق زیر طرف این کنوانسیون شده و عضو سازمان گردند:

- امضا بدون قید و شرط تصویب

- امضا به شرط تصویب که به دنبال آن تودیع سند تصویب صورت می‌گیرد

- تودیع سند الحاق

کشورهای عضو کنوانسیون پاریس، کنوانسیون برن و یا هر دو کنوانسیون، فقط زمانی می‌توانند به عضویت این کنوانسیون درآیند که هم‌زمان یکی از کنوانسیون‌های یاد شده در زیر را تصویب یا به آن‌ها بپیوندند و یا بعد از تصویب یا پیوستن به آن‌ها عضو این کنوانسیون شوند:

۱. سند استکهلم مربوط به کنوانسیون پاریس به طور کامل یا با قید پیش‌بینی شده در جزو یک قسمت «ب» بند یک ماده بیست سند یاد شده.

۲. سند استکهلم مربوط به کنوانسیون برن به طور کامل یا با قید پیش‌بینی شده در جزو یک قسمت «ب» ماده ۲۸ سند یاد شده.

همان‌طور که در بند سه ماده چهارده کنوانسیون آمده‌است، اسناد تصویب یا الحاق به مدیر کل سپرده خواهد شد.

ارکان سازمان

ارکان سازمان جهانی مالکیت معنوی عبارت‌اند از: مجمع عمومی، کمیته هماهنگی، کنفرانس و دفتر بین‌المللی.

مجمع عمومی

مجمع عمومی شامل کشورهای است که عضو این کنوانسیون باشند، وظایف مجمع عمومی عبارت‌اند از:

- انتصاب مدیر کل بر اساس معرفی کمیته هماهنگی
- بررسی و تأیید گزارش‌های مدیر کل در مورد سازمان و دادن تعلیمات لازم به او

- بررسی و تأیید گزارش‌ها و فعالیت‌های کمیته هماهنگی و ارائه رهنمود در خصوص مورد مشخص شده

- تصویب بودجه دو ساله هزینه‌های مشترک اتحادیه‌ها
- تصویب تدابیر پیشنهادی مدیر کل در مورد اجرای موافقتنامه‌های بین‌المللی پیش‌بینی شده در بند سه ماده چهار کنوانسیون

- وضع مقررات ملی سازمان

مسائلی که متضمن نفع مشترک برای دو یا چند اتحادیه، یک یا چند اتحادیه و سازمان می‌باشند و بویژه در زمینه بودجه و هزینه‌های مشترک اتحادیه‌ها رهنمود ارائه دهد.

هم‌چنین کمیته هماهنگی باید کمی قبل از پایان مهلت مدیریت مدیر کل یا در صورت خالی بودن پست یاد شده، نامزدی را به منظور تصدی این پست پیشنهاد نماید. چنانچه مجمع عمومی نامزد معرفی شده را انتخاب ننماید، کمیته هماهنگی باید نامزد دیگری را تعیین کند. این روند باید تا انتخاب آخرین نامزد توسط مجمع عمومی تکرار گردد.

هم‌چنین هر گاه در فاصله دو جلسه مجمع عمومی، پست مدیر کلی خالی باشد کمیته هماهنگی، مدیر کل موقتی را تا روز تصدی مدیر کل جدید تعیین می‌نماید. کمیته هماهنگی وظایف دیگری را که به موجب کنوانسیون به آن محول شده انجام می‌دهد.

کمیته هماهنگی جلسه عادی خود را هر دو سال یک بار بنا به دعوت مدیر کل تشکیل می‌دهد. این جلسه اصولاً در مقر سازمان تشکیل می‌گردد. کمیته هماهنگی جلسه فوق‌العاده خود را بنا به دعوت مدیر کل یا به درخواست رئیس یا یک چهارم اعضایش تشکیل می‌دهد. هر کشوری خواه عضو یک یا هر دو کمیته هماهنگی یاد شده در قسمت الف بند یک باشد، دارای یک رأی در کمیته هماهنگی خواهد بود.

حد نصاب کمیته هماهنگی با یک سوم کشورهای عضو حاصل می‌گردد و یک نماینده معرف یک کشور بوده و فقط به

را به دعوت مدیر کل یا به درخواست کمیته هماهنگی و یا به تقاضای یک چهارم کشورهای عضو مجمع تشکیل می‌دهد. مجمع عمومی آیین‌نامه داخلی خود را تصویب خواهد کرد.

کمیته هماهنگی

کمیته هماهنگی از کشورهای عضو این کنوانسیون که عضو کمیته اجرایی اتحادیه پاریس یا کمیته اجرایی اتحادیه برن یا هر دو باشند، تشکیل می‌گردد. با این حال در صورتی که کمیته اجرایی با بیش از یک چهارم تعداد کشورهای عضو مجمع که آن را انتخاب کرده تشکیل گردد کمیته اجرایی از میان اعضایش، کشورهای عضو کمیته هماهنگی را تعیین خواهد کرد به گونه‌ای که تعدادشان از یک چهارم یاد شده در بالا تجاوز نکند.

کشوری که مقر سازمان در سرزمین آن قرار دارد جزو یک چهارم یاد شده محسوب نخواهد شد.

دولت هر کشور عضو کمیته هماهنگی از طریق یک نماینده که می‌تواند توسط نمایندگان جایگزین، مشاوران یا کارشناسان یاری شود، نمایندگی خواهد داشت. چنانچه اتحادیه‌های دیگری که توسط این سازمان اداره می‌شوند بخواهند در کمیته هماهنگی یاد شده نمایندگی داشته باشند، نمایندگانشان باید از میان کشورهای عضو کمیته هماهنگی تعیین گردند.

کمیته هماهنگی باید به تشکیلات اتحادیه‌ها، مجمع عمومی و مدیر کل در مورد تمامی مسائل اداری و مالی و سایر

نام او رأی می‌دهد.

کمیته هماهنگی با اکثریت

نسبی اتخاذ تصمیم می‌نماید و رأی

ممتنع رأی محسوب نمی‌شود. اگر اکثریت

نسبی بدست آمده باشد هر عضو کمیته هماهنگی

می‌تواند فوراً بعد از رأی‌گیری، باز شماری ویژه آرا را به طریق زیر در خواست نماید:

دو فهرست جداگانه که یکی شامل اسامی کشورهای عضو کمیته هماهنگی اتحادیه پاریس و دیگری اسامی کشورهای عضو کمیته هماهنگی اتحادیه برن است، تنظیم می‌گردد. رأی هر کشور باید در مقابل نام خود در هر فهرست به طور مشخص نوشته شود. در صورتی که این بار شمارش رأی نشانگر این باشد که اکثریت نسبی آرا در هیچ یک از فهرست‌ها بدست نیامده است، پیشنهاد مطروحه تصویب نشده محسوب می‌گردد. هر کشور عضو سازمان که عضو کمیته هماهنگی نباشد، می‌تواند از سوی ناظران که حق شرکت در مباحث را بدون حق رأی دارند نمایندگی داشته باشد. کمیته هماهنگی آیین‌نامه داخلی خود را تدوین می‌نماید.

کنفرانس اجلاس

کنفرانس مشتمل بر کشورهای عضو این کنوانسیون، اعم از اینکه اعضای یکی از اتحادیه‌ها بوده یا نباشد، تشکیل می‌گردد.

وظایف کنفرانس:

با توجه به بند دو ماده هفت کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی وظایف اجلاس عبارت است از:

۱. موضوع‌های کلی در زمینه مالکیت معنوی؛ همچنین می‌تواند توصیه‌های مربوط به این موضوع‌ها را با رعایت صلاحیت و استقلال عمل اتحادیه‌ها، تصویب نماید.

۲. تصویب بودجه دو ساله

کنفرانس

۳. در حدود بودجه کنفرانس،

برنامه دو ساله کمک فنی - حقوقی را

تدوین نماید.

۴. اصلاحات مربوط به این کنوانسیون موضوع ماده

هفده را تصویب خواهد نمود.

۵. تعیین کشورهای عضو یا سازمان‌های بین‌الدولی و

بین‌المللی غیر دولتی برای شرکت در جلسات بعنوان ناظر.

۶. هر گونه وظایف دیگری که به موجب این کنوانسیون

مقتضی است انجام دهد.

بر اساس بند ۳ ماده ۶ کنوانسیون، هر کشور عضو

دارای یک حق رأی در کنفرانس است. حدنصاب کنفرانس

با یک سوم کشورهای عضو حاصل می‌گردد. با رعایت

مفاد ماده ۱۷ کنفرانس با اکثریت دو سوم آرا اتخاذ تصمیم

می‌نماید.

مبلغ سهم پرداختی کشورهایی که عضو این کنوانسیون

بوده، ولی عضو یکی از اتحادیه‌ها نمی‌باشند فقط با رأی

نمایندگان آن کشورها تعیین می‌شود. یک نماینده می‌تواند

تنها نماینده یک کشور بوده و فقط به نام آن رأی دهد.

کنفرانس جلسه عادی خود را به دعوت مدیر کل در

محل مجمع و در همان زمان برگزاری مجمع عمومی

برگزاری نماید.

کنفرانس، جلسه فوق‌العاده خود را به دعوت مدیر کل بنا به

درخواست اکثریت کشورهای عضو تشکیل می‌دهد.

کنفرانس آیین‌نامه داخلی خود را تصویب خواهد نمود.

دفتر بین‌المللی

دفتر بین‌المللی دبیرخانه سازمان است. این دفتر توسط مدیر

کل اداره شده و دو یا چند معاون وی را یاری می‌نماید. مدیر

امور مالی

سازمان جهانی مالکیت معنوی دو بودجه جداگانه دارد: بودجه مربوط به هزینه‌های مشترک برای اتحادیه‌ها و بودجه مربوط به کنفرانس. بودجه هزینه‌های مشترک اتحادیه‌ها، شامل پیش‌بینی هزینه‌هایی است که متضمن نفع برای چندین اتحادیه است. این بودجه از منابع مالی زیر تأمین می‌شود.

- حق عضویت کشورهای عضو،

- اجرت‌ها و هزینه‌های مربوط به خدمات انجام شده توسط

دفتر بین‌المللی،

- فروش یا حق الامتیازهای مربوط به انتشار دفتر

بین‌المللی،

- هدایا، اموال مورد وصیت و کمک‌های مالی که عاید

سازمان می‌شود،

- اجاره بها، بهره‌ها و دیگر درآمدهای متفرقه سازمان.

بودجه کنفرانس شامل هزینه‌های تشکیل جلسات کنفرانس

و برنامه‌های کمک فنی - حقوقی می‌باشد.

بودجه یاد شده از منابع مالی زیر تأمین می‌شود:

۱. حق عضویت‌های کشورهای عضو این کنوانسیون که

عضو هیچ یک از این اتحادیه‌ها نمی‌باشد.

۲. مبالغی که توسط اتحادیه‌ها به حساب بودجه یاد شده

واریز گردد، مشروط به اینکه مجمع هر اتحادیه میزان سهمیه

مربوط به آن را تعیین نماید و همچنین هر اتحادیه از نظر

مشارکت در بودجه آزادی عمل داشته باشد.

۳. مبالغی که از بابت خدمات انجام شده توسط دفتر

بین‌المللی در زمینه کمک‌های فنی - حقوقی دریافت می‌شود.

۴. هدایا، هبه و کمک‌هایی که برای اهداف مندرج در

قسمت (الف) عاید سازمان می‌شود.

۵. هر دولت عضو این کنوانسیون باید به منظور تعیین سهم

خود در بودجه، متعلق به یک طبقه بوده و سهم سالانه‌اش

را بر اساس شماره واحدهای معینی که برای آن طبقه تعیین

شده‌است، پرداخت می‌نماید.

۶. هر یک از کشورها همزمان با اقدام پیش‌بینی شده در بند

یک ماده چهارده کنوانسیون، طبقه‌ای که تمایل به قرار گرفتن

در آن را دارد، معرفی خواهد نمود. هر کشوری می‌تواند طبقه

خود را تغییر دهد. در صورتی که طبقه پایین‌تری انتخاب شود،

کشور ذی‌نفع باید مراتب را در یکی از جلسات عادی کنفرانس

مطرح نماید. چنین تغییری از آغاز سال تقویمی بعد از جلسه قابل

اجرا خواهد بود.

۷. میزان حق عضویت سالانه هر کدام از کشورهای یاد

شده مبلغی خواهد بود که نسبت آن با میزان کل حق مشارکت

کل برای یک دوره که نباید کمتر از شش سال باشد، انتخاب می‌گردد.

انتخاب مجدد وی برای دوره‌های دیگر امکان‌پذیر می‌باشد، مدت‌های مربوط به انتخاب اولیه و انتخاب احتمالی بعدی و همچنین سایر شرایط انتخاب توسط مجمع عمومی تعیین می‌گردد. مدیر کل بالاترین مقام اداری سازمان است و نماینده سازمان نیز می‌باشد و گزارش خود را در مورد امور داخلی و خارجی سازمان به مجمع تقدیم نموده و به دستورهای مجمع در آن امور عمل خواهد نمود.

مدیر کل پیش‌نویس برنامه و بودجه و همچنین گزارش‌های دوره‌ای مربوط به فعالیت‌ها را تهیه و تنظیم کرده، آن‌ها را به دولت‌های کشورهای ذی‌نفع و همچنین تشکیلات اتحادیه‌ها و سازمان ارسال می‌نماید.

مدیر کل و یکی از کارکنان منتخب وی بدون داشتن حق رأی در تمام جلسات مجمع عمومی، کمیته هماهنگی و هر کمیته دیگر، شرکت خواهند نمود. مدیر کل یا یکی از کارکنان منتخب وی سمت دبیر تشکیلات یاد شده را بعهده خواهد داشت. مدیر کل برای اجرای کارآمد وظایف دفتر بین‌المللی کارمندان لازم را منصوب می‌نماید. مدیر کل معاونان خود را پس از تأیید کمیته هماهنگی منصوب می‌نماید. شرایط استخدام به موجب اساسنامه انتخاب کارکنان که بنا به پیشنهاد مدیر کل به تأیید کمیته هماهنگی می‌رسد، تعیین می‌گردد. در استخدام کارکنان و تعیین شرایط خدمت، بالاترین معیارهای کارایی، صلاحیت و صداقت باید مورد توجه کامل قرار گیرد. در این مورد باید به اهمیت و استخدام کارکنان بر مبنای توزیع جغرافیایی تا حد امکان توجه شایانی نمود.

ماهیت وظایف مدیر کل و کارکنان صرفاً بین‌المللی می‌باشد، اشخاص یاد شده در انجام وظایف خود نباید از هیچ دولت یا مقام خارج از سازمان اقدام به اخذ دستور کنند یا دستوری را دریافت نمایند. اشخاص مذکور از هر عملی که به موقعیت آنان بعنوان مقام‌های بین‌المللی لطمه وارد می‌نماید، باید خودداری ورزند. هر کشور که عضو متعهد است به ویژگی انحصاری بین‌المللی وظایف مدیر کل و کارکنان احترام گذاشته و تلاش ننماید که آنان را در انجام وظایف خود تحت تأثیر قرار دهد.

مقر سازمان

مقر سازمان در ژنو می‌باشد.

انتقال مقر یاد شده می‌تواند تحت شرایط پیش‌بینی شده در

قسمت‌های (ت) و (ج) بند ۳ ماده ۶ صورت گیرد.

ارتباط با سازمان‌های دیگر سازمان در صورت انقضا روابط کاری را با سازمان‌های دیگر بین‌الدولی برقرار نموده و با آنان همکاری می‌نماید. هرگونه موافقتنامه با سازمان‌های مزبور در این زمینه پس از تصویب کمیته هماهنگی توسط مدیر کل صورت می‌گیرد. سازمان می‌تواند در مورد موضوع‌های در صلاحیت خود، جهت مشاوره و همکاری با سازمان‌های ملی، بین‌الدولی یا غیردولتی، ترتیبات مناسبی را تنظیم نماید. این ترتیبات پس از تصویب کمیته هماهنگی توسط مدیر کل اتخاذ می‌گردد.

لازم الاجرا شدن کنوانسیون

این کنوانسیون سه ماه پیش از این که ده کشور عضو اتحادیه پاریس و هفت کشور عضو اتحادیه برن برابر ماده ۱۴ اقدام کرده باشند، لازم‌الاجرا می‌گردد. بدیهی است اگر کشوری عضو دو اتحادیه باشد دو گروه محسوب می‌شود و هم‌چنین در تاریخ مذکور این کنوانسیون نسبت به کشورهایی که عضو هیچ یک از دو اتحادیه نبوده و در ظرف سه ماه یا قبل از تاریخ یادشده برابر بند (۱) ماده (۴) اقدام کرده باشند، به مورد اجرا گذارده خواهد شد.

این کشورها در بودجه کنفرانس، همان نسبت موجود بین تعداد واحدهای آن کشور با تعداد کل واحدهای تمام کشورهای یاد شده می‌باشد.

۸. میزان حق مشارکت باید در اول ژانویه هر سال پرداخت شود.

۹. در صورتی که بودجه قبل از آغاز دوره مالی جدید تصویب نشود، بودجه برابر مقررات مالی در همان سطح بودجه سال گذشته خواهد بود.

هر کشور عضو کنوانسیون در پرداخت مبلغ سهم خود تأثیر داشته باشد، اگر مبلغ معوقه برابر یا بیشتر از جمع مبلغ حق عضویت‌های دو سال کامل گذشته باشد، در هیچ یک از ارکان سازمان که عضو آن است حق رأی نخواهد داشت. با این حال، اگر تا زمانی که به نظر هر کدام از این ارکان علت تأخیر از اوضاع و احوال استثنایی و غیر قابل اجتناب ناشی گردد، در این صورت کشور یاد شده می‌تواند حق رأی خود را در ارکان‌های یاد شده اعمال نماید.

سازمان می‌تواند با تصویب کمیته هماهنگی، هدایا و کمک‌هایی که به طور مستقیم از طرف دولت‌ها، مؤسسه‌های عمومی یا خصوصی، انجمن یا اشخاص عادی پیشنهاد می‌شود، قبول نماید.

رسیدگی به حساب‌ها توسط یک یا چند کشور و یا بوسیله حساب‌رسان خارج از اعضا که با توافق آن‌ها بوسیله مجمع عمومی تعیین می‌گردد، بر اساس روش پیش‌بینی شده در مقررات مالی صورت می‌پذیرد.

صلاحیت قانونی، امتیازها، مصونیت‌ها

سازمان در سرزمین هر کشور عضو، به موجب قوانین آن کشور از اهلیت قانونی لازم برای رسیدن به اهداف و اجرای وظایف خود برخوردار می‌باشد.

هم‌چنین سازمان‌ها در مورد استقرار مقر خود با کنفدراسیون سوئیس و یا هر کشور دیگری که ممکن است در آینده مقر یاد شده در آنجا مستقر گردد، موافقتنامه تنظیم می‌نماید.

هم‌چنین سازمان می‌تواند به منظور استفاده از سازمان، مقام‌های خود و نمایندگان تمام کشورهای عضو، از امتیازها و مصونیت‌های لازم برای رسیدن به اهداف و اجرای وظایف خود، موافقتنامه دو جانبه یا چند جانبه با دیگر کشورهای عضو تنظیم نماید.

در رابطه با موافقتنامه مذکور در بندهای (۲) و (۳) ماده مرقوم، مدیر کل می‌تواند پس از تصویب کمیته هماهنگی، آن را به نام سازمان منعقد و امضا کند.

حق شرط

هیچ نوع حق شرطی در این کنوانسیون پذیرفته نمی‌شود.

اصلاحات

پیشنهاد اصلاحی در مورد این کنوانسیون ممکن است توسط هر کشور عضو یا کمیته هماهنگی با مدیر کل ارائه گردد. پیشنهادهای یاده شده حداقل شش ماه قبل از بررسی در کنفرانس، توسط مدیر کل به کشورهای عضو ارسال می‌گردد.

اصلاحات باید به تصویب اجلاس برسد

اصلاحات با اکثریت نسبی آرا پذیرفته می‌شود، به شرط آن که کنفرانس به پیشنهادهایی برای اصلاح رأی دهد که قبلاً توسط مجمع اتحادیه پاریس و مجمع اتحادیه برن برابر مقررات، قابلیت اجرای هر یک از آن‌ها در مورد تصویب اصلاحات، پذیرفته شده باشند.

هر اصلاحی که یک ماه پس از این که اعلامیه کتبی حاکی از پذیرش، بعد از طی مراحل مقرر در قوانین اساسی مربوط، از سوی سه چهارم کشورهای عضو سازمان که می‌توانند راجع به پیشنهاد اصلاحی بر اساس بند (۲)، در زمان تصمیم‌گیری اجلاس در مورد اصلاحیه رأی دهند، توسط مدیر کل دریافت شود، لازم‌الاجرا خواهد شد.

کشورهایی که به هنگام اصلاح، عضو سازمان بوده و یا در آینده به عضویت آن در آیند ملزم به چنین اصلاحیه‌ای می‌باشند. اگر اصلاحیه تعهد مالی کشورهای عضو را افزایش دهد فقط زمانی لازم‌الاجراست که آن‌ها قبولی خود را نسبت به اصلاح مزبور اعلام داشته باشند.

انصراف

هر کشور عضو می‌تواند توسط اعلامیه‌ای خطاب به مدیر کل انصراف خود را از عضویت در این کنوانسیون اعلام دارد و انصراف شش ماه بعد از وصول اعلامیه توسط مدیر کل به مورد اجرا گذارده خواهد شد.

اعلامیه‌ها

- مدیر کل مراتب زیر را به دولت کشورهای عضو اعلام می‌دارد:
۱. تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون،
 ۲. امضا و تودیع اسناد تصویب یا الحاق،
 ۳. پذیرش اصلاحیه این کنوانسیون و تاریخ لازم‌الاجرا شدن آن،
 ۴. اعلام انصراف از کنوانسیون.

مقررات نهایی

کنوانسیون در یک نسخه واحد به زبان‌های انگلیسی، فرانسوی،

رومی و اسپانیولی که تمام متون از اعتبار یکسان برخوردار هستند، تنظیم شده، نزد دولت سوئد سپرده خواهد شد. متون رسمی باید توسط مدیر کل بعد از مشاوره با دولت‌های ذی‌نفع به زبان‌های آلمانی، ایتالیایی و پرتغالی و سایر زبان‌هایی که مجمع عمومی تعیین می‌نماید، ترجمه گردد. مدیر کل باید این کنوانسیون را در دبیرخانه سازمان ملل متحد به ثبت رساند.

مقررات موقتی

کشورهایی که عضو یکی از اتحادیه‌ها می‌باشند، ولی هنوز به عضویت این کنوانسیون در نیامده‌اند در صورت تمایل ظرف مدت پنج سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون می‌توانند حقوق مشابه اعضا را همانند عضو کنوانسیون اعمال نمایند. هر کشوری که تمایل به اعمال حقوق مذکور داشته باشد، باید به این منظور اخطار کتبی به مدیر کل ارسال نماید که این اخطار از تاریخ ابلاغ به مشارالیه دارای اعتبار می‌باشد. کشورهای فوق‌الذکر تا انقضای مهلت مقرر عضو مجمع عمومی محسوب می‌شوند و پس از انقضای مهلت ۵ ساله، این کشورها حق رأی در مجمع عمومی و کمیته هماهنگی را نخواهند داشت. به محض این که کشورهای مذکور عضو این کنوانسیون گردند مجدداً حق رأی خود را اعمال خواهند کرد.

هنگامی که تمامی کشورهای عضو اتحادیه پاریس به عضویت سازمان در آیند حقوق تعهدات و دارایی دفتر اتحادیه یاد شده به دفتر بین‌المللی سازمان منتقل می‌شود. هم‌چنین هنگامی که تمامی کشورهای عضو اتحادیه برن به عضویت سازمان در آیند، حقوق، تعهدات و دارایی دفتر اتحادیه یاد شده به دفتر بین‌المللی سازمان منتقل می‌شود.

تا زمانی که کشورهای عضو اتحادیه پاریس و برن عضو این کنوانسیون نشده‌اند، وظایف محوله به مدیر کل و دفتر بین‌المللی را که هدف آن حمایت از مالکیت صنعتی، ادبی و هنری می‌باشد، به ترتیب مدیر کل و دفتر بین‌المللی عهده‌دار خواهند بود.

منابع:

- Wipo, a/39/2
- Wipo, General information, Geneva, 1996, p.7.
- غلامرضا حجتی‌اشرفی، مجموعه کامل قوانین و مقررات محشای ثبتی، تهران: گنج دانش، ۱۳۸۲.
- کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی.